

JAARPLAN

HET FLEVO-LANDSCHAP

— 2025 —

Natuur dichtbij

HET FLEVO
LANDSCHAP

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	6
1. Kaderstelling en Kwaliteitsborging	10
2. Terreinbeheer	12
3. Natuurbeleving	16
4. Ontwikkelingen en Initiatieven	18
5. Samenwerking en Draagvlak	20
6. Aansturing en Ondersteuning	22

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2025 van Het Flevo-landschap. Hiermee geven wij invulling aan de doelen uit ons beleidsplan 2024-2027. Voor Het Flevo-landschap wordt 2025 een druk en afwisselend jaar. Een jaar waarin we op veel plekken in Flevoland aan de slag gaan met veel en vooral uiteenlopende projecten.

Als sinds haar oprichting in 1986 betreft Het Flevo-landschap Flevoland bij haar werk en zet de stichting zich in voor **natuur en samenleving**. Ook in 2025 gaan we door met het ontwikkelen, beheren en ontsluiten van natuur voor alle Flevolandse. We zullen grote inspanningen leveren binnen diverse projecten. Zo starten we in het kader van het Programma Nieuwe Natuur met de inrichting van Noorderwold-Eemvallei en de zuidpunt van Schokland. Daarnaast bieden we bezoekers een unieke natuurbeleving aan in de Lepelaarplassen, de Natte Graslanden, het Wilgenbos, het Wilgeneiland en het Vaartsluisbos bij Almere. Dit doen we samen met onze partners binnen Nationaal Park Nieuw Land en de gemeente Almere.

Het Flevo-landschap werkt elke dag aan een **goede kwaliteit van onze natuur**, die robuust en verbonden is en tegen een stootje kan. Dat beheer gebeurt planmatig, met visie en efficiënt. De uitdagingen om ons werk goed te kunnen doen worden echter groter. Zo moeten onze beheerders extra inspanningen leveren door onder meer klimaatverandering, gestegen kosten, invasieve exoten, een toenemende recreatiedruk en een wisselende waterbeschikbaarheid en -kwaliteit. Bij het zorgdragen voor kwaliteitsnatuur hoort ook het intensief en goed samenwerken met onze pachters en partners. Samen met hen experimenteren wij bijvoorbeeld met duurzame, natuurinclusieve en regeneratieve landbouw. Dit biedt

perspectief voor een gezonde natuur én een duurzaam en toekomstbestendig bedrijfsmodel voor agrariërs en pachters.

Wij geloven erin dat het beleven van de natuur zorgt voor meer betrokkenheid bij en een betere bescherming van onze Flevolandse natuur. Met andere woorden: wij willen de **natuur in het hart** brengen van alle Flevolandse. Dit doen we door mensen te ontvangen in onze gebieden en hen te betrekken bij ons werk. Dit begint bij goede voorzieningen. In dit jaarplan leest u onder meer over de ontwikkeling van een nieuw bezoekerscentrum bij Almere en onze extra inspanningen om de bestaande voorzieningen op niveau te krijgen en te houden. In 2025 bestaat Natuurpark Lelystad 50 jaar, een uniek gebied met een geheel eigen karakter dat belangrijk is voor Het Flevo-landschap en veel inwoners van Flevoland. Naast tal van jubileumactiviteiten, lanceren we in 2025 ook een nieuwe visie op het natuurpark, waarmee het park klaar is voor de toekomst.

Het Flevo-landschap heeft ook in 2025 te maken met een aantal **externe, maatschappelijke ontwikkelingen**, zoals de woningbouwopgave, de energietransitie en de zoektocht naar uitbreiding van defensielocaties. Stuk voor stuk opgaven met een sterke ruimtelijke impact, die uitdagingen opleveren voor de Flevolandse natuur en de kwaliteit van ons landschap. Het Flevo-landschap heeft begrip voor de noodzaak van deze ontwikkelingen en zet zich in voor oplossingen die de maatschappelijke belangen dienen. Natuur, kwaliteit van het landschap en natuurinclusiviteit vormen daarbij voor ons de basis. Dit vraagt om goed overleg en een intensieve samenwerking met veel partijen.

Ook onze **organisatie** zelf is in ontwikkeling. In 2025 vraagt het optimaliseren van onze bedrijfsvoering aandacht. Wij gaan door op de ingeslagen weg en bouwen verder aan een efficiënte en toekomstbestendige organisatie. Daarnaast zetten we ons in om Het Flevo-landschap – ook in de toekomst - een aantrekkelijke organisatie te laten zijn om voor te werken.

Met een beperkte groep van 40 medewerkers zullen we al deze ontwikkelingen, plannen en samenwerkingen gestalte geven. Dat kunnen we echter niet alleen. Zonder de hulp van onze ruim 150 vrijwilligers kunnen wij ons zeer diverse werk niet doen. Deze vrijwillige ambassadeurs voor natuur, erfgoed en landschap in Flevoland ondersteunen ons bij beheer-

werk, bezoekersontvangst, monitoring en activiteiten. Daarvoor ben ik hen zeer erkentelijk. Ook wil ik de Provincie Flevoland en de Nationale Postcode Loterij bedanken voor hun structurele en grote financiële bijdragen en de goede samenwerking. Ten slotte een woord van dank aan onze ruim 12.500 begunstigers en vele bedrijfspartners die een sterke en loyale achterban vormen. Dankzij de inzet en steun van al deze mensen en organisaties kunnen wij ook in 2025 verder werken aan het nóg mooier maken van Flevoland!

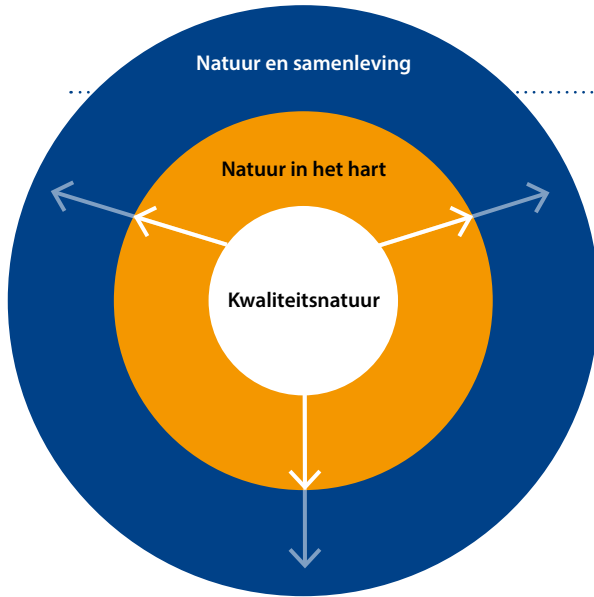
Philip Makkink, directeur-bestuurder

Inleiding

Onze missie luidt „Wij behouden, beschermen en beheren natuurgebieden, landschappen en cultureel erfgoed in Flevoland“. In het beleidsplan 2024-2027 hebben wij onze inhoudelijke ambities verwoord. De drie pijlers Kwaliteitsnatuur, Natuur in het hart en Natuur en samenleving bepalen onze koers.

We hebben ons werk verdeeld in zes hoofdtaken, zoals aangegeven in onderstaand schema. De kern wordt gevormd door het *Terreinbeheer* en - het faciliteren van - *Natuurbeleving*. Hiervoor wordt ook het leeuwendeel van de middelen en inzet aangewend. Daar voegen we ook nieuwe zaken aan toe; *Ontwikkelingen en Initiatieven*. Het Flevo-landschap staat midden in de maatschappij en werkt heel bewust aan *Samenwerking en Draagvlak*. Voor al deze werkzaamheden weten we heel precies waarom we wat willen en moeten en hoe we ons werk doen (*Kaderstelling*) en wat we bereiken (*Kwaliteitsborging*). Om dit te kunnen realiseren is adequate *Aansturing en Ondersteuning* noodzakelijk. De samenhang tussen taken en beleidsdoelen is in de tabel aangegeven.

Schema: Hoofd- en deeltaken werkzaamheden Het Flevo-landschap.

Tabel: Samenhang beleidsdoelen en hoofdtaken

Doel	Subdoel	Resultaat	Hoofdtak
PIJLER 1: KWALITEITSNATUUR			
1.1 Versterken en behouden ecologische kwaliteit	A. Beheervisies voor landschapstypen	2027: Beheervisies voor onze bossen, moerassen, graslanden en akkernatuur	1
	B. Zichtbaarheid van bijdrage verpachtingen aan natuurdoelen	2027: In alle pachtcontracten zijn de voorwaarden voor pachters zichtbaar gekoppeld aan natuurdoelen	2
1.2 Optimaliseren beheer	A. Hydrologische toestand gebieden op orde	2026: Inzicht in het functioneren van de hydrologie in gebieden waarin het hydrologische systeem belangrijk is	1+2+4
	B. Aanpak probleemsoorten	2025: beleid hoe om te gaan met de belangrijkste probleemsoorten 2026: start realisatie	1+2+4
PIJLER 2: NATUUR IN HET HART			
2.1 Zichtbaar als natuurbeheerder		2024-2027: We halen jaarlijks vier keer op een positieve manier de media 2027: groei in spontane (+25%) en geholpen (+25%) naamsbekendheid t.o.v. 2022, met gelijkblijvende of grotere waardering 2027: groei in geholpen naamsbekendheid in Almere (+15%) t.o.v. 2022, met gelijkblijvende of grotere waardering	5
2.2 Dichter bij mensen	A. Betere bezoekersontvangst in Almere	2026: oplevering bezoekerscentrum Almere 2027: volgens plan gerealiseerde exploitatie (opbrengsten)	3+4
	B. Betere bezoekersontvangst in Lelystad	2025: plan van aanpak n.a.v. toekomstvisie Natuurpark opgesteld en in uitvoering	3+4
	C. Betere bezoekersontvangst op Schokland	2027: bezoekersontvangst nieuwe stijl op Schokland	3+4
2.3 Meer eigen inkomsten voor natuurbeheer en -beleving		2027: Targets conform meerjarenplan fondsenwerving behaald	5

Doel	Subdoel	Resultaat	Hoofdtak
PIJLER 3: NATUUR EN SAMENLEVING			
3.1 Effectieve samenwerking		2027: Begrip bij stakeholders voor onze keuzes	5
3.2 Aandacht voor landschap	A. Meer groenblauwe dooradering	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
	B. Meer 'zachte' overgangen landbouw-natuur	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
	C. Meer klimaatadaptief	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
3.3 Uitbreiding terreinen		2025: Visie opgesteld en plan van aanpak 2027: Doelen volgens plan van aanpak, waaronder onderdeel van een concreet project	2+4
3.4 Grotere inzet vrijwilligers		2027: Uitvoering vrijwilligersbeleid en daarin gestelde doelen, inclusief tussentijdse evaluatie	3+6
3.5 Verbetering fietspaden		2027: oplossing voor alle fietspaden in zicht	2+4+6

De indeling in hoofdtaken bepaalt de opbouw van ons jaarplan, begroting, jaarverslag en jaarrekening en past binnen de verantwoordingseisen van het CBF (Toezichthouder goede doelen) en de Provincie Flevoland.

In voorliggend jaarplan is per hoofdtak samengevat wat Het Flevo-landschap in het jaar 2025 gaat doen. Onder de zogenoemde *Prestatie 2025* zijn de betreffende activiteiten en resultaten beschreven die we gaan uitvoeren respectievelijk neerzetten. Een groot deel van onze werkzaamheden brengen we tot stand in samenwerkingsverbanden en nauwe afstemming met een groot aantal partijen en organisaties. De financiële vertaling van het jaarplan is opgenomen in de begroting 2025.

Het jaarplan is bedoeld voor de organisatie zelf, primair de bedrijfsorganisatie en de Raad van Toezicht. Daarnaast voor partijen die subsidies verstrekken, primair de provincie Flevoland. En voor partijen die de keurmerken verstrekken, het Centraal Bureau Fondsenwerving en de Stichting Certificering SNL.

1. Kaderstelling en Kwaliteitsborging

Om ons werk goed en planmatig te kunnen doen, zorgen we ervoor dat onze kaders toereikend en up to date zijn. Ze ademen onze eigen ambities uit en spelen in op de maatschappelijke ontwikkelingen. Wij hebben een eigen visie op natuurbeheer, natuurbeleving, landschap en cultuurhistorie. Voor elk natuurgebied is er een gebieds-specifiek beheerplan. We ontwikkelen ook generieke beheerlijnen. Verder werken we

binnen kaders die bepaald worden door wet- en regelgeving en afspraken met derden, zoals bijvoorbeeld het provinciaal natuurbeheerplan. Bij planmatig werken hoort ook het monitoren van de resultaten, in het bijzonder van onze natuurkwaliteit en de natuurbeleving (effecten meten).

Prestatie 2025:	Activiteiten en resultaten
Kaders terreinen - natuurbeleving - samenwerking	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben voor al onze natuurgebieden een eigen beheerplan. Die worden eens in de zes jaar geëvalueerd en geactualiseerd. Ook dit jaar staan diverse beheerplannen op de rol.
Monitoring en onderzoek	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conform het SNL-monitoringsplan 2023-2025 worden de flora en fauna in een aantal terreinen geïnventariseerd. • Natuur is onze basis als natuurbeheerder. Natuurgegevens zijn basis voor beheerplanning, communicatie, verantwoording en beleid. Daarom zorgen wij voor een goede borging van data. Nieuwe Natuurdata worden beschikbaar gesteld aan de Nationale Databank Flora en Fauna. • Voor Het Flevo-landschap is zichtbaar zijn en vertellen wat we doen, belangrijk. D.m.v. marktonderzoek meten we 1x in de 2 jaar onze naamsbekendheid, zichtbaarheid en imago om te leren waar we staan en waar meer te behalen valt. In 2025 zullen we de voorbereiding doen voor het marktonderzoek begin 2026.

2. Terreinbeheer

Het Flevo-landschap beheert circa 5.100 hectare bestaande natuur, landschappelijke elementen en cultureel erfgoed. We doen dat professioneel, adequaat en efficiënt. In de moerassen is het sturen op de waterhuishouding en cyclisch vegetatiebeheer het belangrijkste. In de bossen wordt geïntegreerd bosbeheer toegepast gericht op versterken van natuurwaarde en recreatiewaarde. Houtproductie is geen doel op zich. Inkomsten uit vrijkomend hout worden ingezet voor natuurbeheer. Op de graslanden wordt pacht als beheerinstrument ingezet, gericht op het versterken van de natuurkwaliteit. Dat vraagt om goede afstemming met de agrarische pachters en toezicht op de geleverde diensten. Landschappelijke elementen en wegbeplantingen worden naar hun aard (laan, struweel, bosjes) beheerd. Waar nodig worden laanbomen vervangen of gesnoeid. Onderhoud aan paden, bruggen en terreinmeubilair is een vast punt in het beheer. In het onderhoud van cultureel erfgoed (monumenten en landschapskunstwerken) zijn de meerjarenonderhoudsplannen leidend. Bij de gehouden dieren en hun leefgebieden is er primaire aandacht voor het welzijn en voldoende zichtbaarheid (ten behoeve van publiek en check gezondheid). Het grootste deel van onze activiteiten is regulier terreinbeheer, zoals hierboven geschetst. Onderstaand zijn bijzondere activiteiten voor 2025 weergegeven.

Prestatie 2025: Activiteiten en resultaten

Vorbereiding beheer

Projecten

- Het project Gebiedsbebording: In 2024 is een start gemaakt met de grootschalige vervanging van de borden in onze gebieden. Dit is een groot project, aangezien veel facetten aan bod komen zoals regelgeving, ons eigen beleid op diverse vraagstukken (b.v. hondenbeleid, dronebeleid e.d.), de informatie die we willen geven over het betreffende gebied e.d. De vervanging van alle borden in onze gebieden zal circa 3 jaar gaan duren, dus ook in 2025 zijn we hier mee bezig.

Beheer Algemeen

Regulier werk

- Dit jaar is er extra aandacht voor de maaiwerkzaamheden. Er wordt kritisch gekeken naar de mogelijkheden voor de inzet van lichter materieel, frequentie en manier van maaien. Daarnaast wordt kritisch gekeken of we de te maaien paden terug kunnen brengen, zodat de kosten beter in balans komen met de inkomsten.
- De verpachting blijft een aandachtspunt, zowel het (digitale) proces als het waarderen van de gronden en het vastleggen van de do's en don'ts. De opkomst van Jacobskruiskruid en het natte afgelopen jaar maakt e.e.a. wel minder aantrekkelijk voor de pachter.
- Extra aandacht blijft er voor de projectgebieden die (terug) in beheer worden genomen. Het betreft gebiedsdelen uit het Programma Nieuwe Natuur (PNN), het 3e plattelandsontwikkelingsprogramma (POP 3), de Specifieke Uitkering (SPUK) en de impuls biodiversiteit subsidie.
- Vanaf 1 april 2025 wordt het faunabeheer uitgevoerd door eigen medewerkers ondersteund door enkele vaste vrijwilligers. Het zal duidelijk worden wat de impact is van het adaptief faunabeheer betreft de omvang van het afschot en wat dit aan capaciteit vraagt voor de inzet van de medewerkers.
- In de tweede helft van 2025 gaan twee ervaren krachten ons verlaten. Om de continuïteit te kunnen waarborgen wordt er in kwartaal 1 gestart met werven, zowel in-, als extern.
- Naast deze aandachtsgebieden dragen we zorg voor het reguliere bos-, hooiland-, moerasbeheer enz.

Projecten

- Er zal vanuit de teams weer de nodige inzet zijn voor de lopende projecten als Almeerse Poort en SPUK 1+2. De verkenning voor Almeerse Poort 3 is gestart en zal ook in 2025 aandacht vragen.

Speerpunten Beheer Noord	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werk voor de Subsidie Instandhouding Rijksmonumenten (SIM) met eigen materieel en personeel aan de terpen op Schokland wordt doorgezet. N.a.v. het nieuwe beheerplan Toppad gaan we samen met de gemeente Urk kijken of een deel van het gebied meer beleefbaar kan worden gemaakt. • Als gevolg van de proef met het lieren van 2023 zal deze methode van werken in de kwetsbare delen van Urker- en Schokkerbos worden doorgezet. Zoveel mogelijk met inzet van eigen personeel en materieel. Hiermee zal de bosbodem minimaal worden belast. <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2025 is het derde jaar waarin we opbrengsten gaan zien van de regeneratieve landbouw. We verwachten een stijgende lijn aan opbrengst, maar vooral ook een stijging in de leercurve. In ieder geval is er over belangstelling van derden niet te klagen en is de verwachting dat we ook wat uurtjes gaan steken in het delen van de kennis. • Project Greppelveld wordt afgerond en zal weer volledig in beheer worden genomen. • PNN Schokland gaat in uitvoering. Het beheerteam zal met name beheer- en terreinkennis leveren en ondersteunen in de uitvoering waar gewenst.
Speerpunten Beheer Midden	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2023 is gestart met de aanvraag van de dierentuivergunning om zo weer aan de veranderde wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Op dit moment is nog niet duidelijk in welke mate, maar dit zal in 2025 nog de nodige aandacht vragen. Dit kan variëren van aanpassen van de procedures en protocollen, tot het uitvoeren van fysieke maatregelen in het park. Begin 2025 zal hier meer duidelijkheid op komen. • Ook wordt er meegewerkt aan de toekomstvisie en het beheerplan voor het Natuurpark. Een beheerplan dat gezien de complexiteit meer inspanning zal vragen. • 2025 is een jubileumjaar voor het Natuurpark. Het team zal dan ook de nodige tijd hier aan gaan besteden. • In het Natuurpark zal in 2025 aandacht besteed worden aan de verschillende uitkijkpunten en zichtlijnen. Verschillende uitkijkpunten zullen een opknopbeurt krijgen en we gaan verder met het verbeteren van zicht(lijnen) in het park en variatie in landschappelijke structuur. Ook zal er in 2025 nog een laan gedund worden in het Natuurpark. • Bij het bosbeheer wordt meer gekeken naar de natuurwaarde en de bescherming van de bodem. Dit landt in het werkplan waarin wordt aangegeven naar de aannemer hoe wij willen dat er wordt gewerkt en wat het resultaat moet zijn. • In de Burchtkamp voeren we in 2025 een bijzondere maatregel uit, uit het beheerplan: door een kleine oppervlakte te diep ploegen, kunnen we het zand boven de klei brengen, wat zorgt voor goede omstandigheden voor bijzondere flora en fauna. <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aanvraag van de dierentuivergunning en met name de kosten voor de te verwachten ingrepen zal in projectvorm worden aangepakt en bekostigd.

Speerpunten Beheer Zuid

Regulier werk

- De samenstelling en de inzetbaarheid van het team is in 2023 veranderd. In 2025 gaat een ervaren medewerker met pensioen en zal er een vacature voor terreinmedewerker in- en extern worden opengezet.
- De nieuwe medewerker en BBL'er worden in 2025 goed begeleid. Ze worden regelmatig meegenomen bij 'nieuwe' werkzaamheden zodat de kennis en kunde wordt overgedragen. Ook wordt er regelmatig gepeild of ze niet te veel van hetzelfde werk doen. Schoolopdrachten die op locatie uitgevoerd moeten worden met de BBL'er besproken. Hierbij wordt gekeken wat het juiste onderwerp/locatie is voor deze opdracht en wie de BBL'er hierbij verder kan helpen.
- Noorderwold-Eemvallei (deelgebied 3) wordt in 2025 overgedragen naar beheer. Hiervoor moet eerst een beheernotitie worden opgesteld waar de beheerafspraken en nog uit te voeren maatregelen worden samengevat. Team Zuid zal hierbij praktische kennis leveren.

Projecten

- Medewerkers van het team worden ingezet bij het meer recreatief inrichten van het Wilgenbos (laatste loodjes), Vaartsluisbos en Lepelaarplassen in het kader van het programma 'Almeerse Poort 2'.
- Naast bovenstaande projecten zal worden meegewerkt aan de PNN+SPUK projecten met name met de inbreng van beheer- en terreinkennis.
- Deelgebied 3 is officieel geopend. Voor de rest van Noorderwold zal het team blijven adviseren en meedenken over de beheertaken.
- Project Gouden Randen krijgt een vervolg. Ook hier zal het team een rol spelen in de begeleiding en advies.
- Tweede helft 2026 is het bezoekerscentrum in Almere klaar; ook hier zal worden meegedacht.

3. Natuurbeleving

Onze tweede pijler is Natuur in het hart. Onze natuurlijke omgeving is onze meest kostbare erfenis. Natuur heeft geholpen om vorm te geven aan onze geschiedenis, ons landschap, onze identiteit en onze economie. Het maakt mensen gezonder en verbetert de kwaliteit van leven. Het kunnen genieten van natuur is belangrijk. Natuurbeleving haalt het beste in mensen naar boven. Wij geloven dat een mooie ervaring zorgt voor betrokkenheid en bescherming van onze natuur. Het Flevo-landschap zorgt voor beleving die mensen in het hart raakt. Hoe meer en hoe directer mensen natuur

kunnen beleven, hoe groter de verbinding met de natuur is. En daarmee het besef dat onze natuur ertoe doet. Daar zetten we als natuurorganisatie op in. Wij faciliteren onze bezoekers hierin door natuur aan te bieden, mensen mooie ervaringen te laten opdoen en voorlichting te geven. In 2025 gaan we door met het aanbieden van meer natuurbeleving, onder meer door de continue ontwikkeling en verbetering van onbegeleide producten.

Publieksactiviteiten**Regulier werk**

- Op basis van het inzicht dat verschillende doelgroepen onbegeleid op pad willen, dus zonder gids de natuur willen ervaren, heeft dit continu onze aandacht. We hebben bijvoorbeeld oog voor het onderhouden van onze wandelroutes, die een belangrijke stimulans voor mensen zijn om te bewegen en de natuur te ervaren.
- Begeleide activiteiten die goed aansluiten en succesvol zijn, zetten we voort, zoals de safariritten en -vaarten op de zondagen en de bronstexcursies in het najaar.
- Samenwerking met partners zetten we voort in 2025. Denk hierbij aan Uitgast, een muziekfestival dat plaatsvindt in het Natuurpark en waar muziek en natuur mooi samenkomen. Ook de samenwerking met Sunsation zetten we voort.

Project

- In 2025 bestaat het Natuurpark 50 jaar. We zullen hier volop aandacht aan besteden. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van een boek over 50 jaar Natuurpark zijn reeds gestart. Ook in het Natuurpark zelf zal met een speciale route zichtbaar worden dat het gebied 50 jaar bestaat.

Publieksontvangst**Regulier werk**

- Dagelijks beheer van onze bezoekerscentra. Onze bezoekerscentra zijn de toegangspoorten voor onze gebieden. We ontvangen jaarlijks circa 70.000 bezoekers die informatie willen over onze gebieden en op weg geholpen willen worden over wat er te doen en te zien is.
- Van de 150 vrijwilligers werkt het merendeel als gastvrouwen/heren in de bezoekerscentra, gidsen voor excursies en begeleiders bij activiteiten. Dit brengt diverse werkzaamheden met zich mee zoals werving van nieuwe vrijwilligers, maken van roosters, begeleiding bij ontwikkeling van nieuwe activiteiten en dergelijke.
- Een relatief nieuwe groep vrijwilligers is de groep vrijwillige boswachters in het Natuurpark. Dit is een groot succes en zetten we voort in 2025.
- Onze vrijwilligers zijn enorm belangrijk voor ons. We organiseren circa 4x per jaar kennismomenten voor alle vrijwilligers, van excursies in een gebied tot een lezing. Doel is om niet stil te staan, maar te blijven ontwikkelen. Ook de sociale component is belangrijk.

4. Ontwikkelingen en initiatieven

Stilstaan is achteruitgang. Het Flevo-landschap blijft in beweging, vernieuwt waar nodig en verzilvert kansen waar dat kan. Omdat onze capaciteit en financiële middelen beperkt zijn maken we bewust keuzes in wat we wel en niet doen of juist gefaseerd doen. Additionele financiering is een belangrijk aspect in de betreffende afwegingen. Naast de onderstaande lopende en ingeplande projecten werken we mee aan opstarten van bijvoorbeeld de volgende tranche van het Uitvoeringsprogramma Almeersepoort NPNL.

Prestatie 2025:	Activiteiten en resultaten
Programma Nieuwe Natuur	<p>Projecten</p> <p>Programma Nieuwe Natuur staat in 2025 in het teken van het concreet inrichten van de nieuwe natuurgebieden bij Schokland, op de Vogelakker en Noorderwold Eemvallei Noord nabij de A6.</p>
Oostvaardersoevers	<p>Projecten</p> <p>We participeren in de Verkenning Oostvaardersoevers, ten behoeve van ecologische kwaliteitsverbetering van het Markermeer in relatie tot de Lepelaarplassen (en Oostvaardersplassen).</p>
Ontwikkeling Lepelaarplassengebied	<p>Projecten</p> <p>In het kader van het Uitvoeringsprogramma Almeersepoort Nationaal Park Nieuw Land van gemeente Almere, gaan we verder met de voorbereiding van investeringen ten behoeve van de natuurbeleving in de natuurgebieden Lepelaarplassen, Natte Graslanden, Wilgenbos, Wilgeneiland en Vaartsluisbos. Nadat we in 2024 al verschillende verbeteringen hebben aangebracht, zoals het drijvend wandelpad in het Wilgenbos, staat voor 2025 onder meer het verbeteren van het fietspad in het Vaartsluisbos op de planning.</p> <p>Ook het verbeteren van de bezoekersontvangst aan het Oostvaardersdiep is een groot project in dit kader. Het voormalige dienstpension De Trekvogel is in 2023 gesloopt en de planvorming is gestart. 2024 stond in het teken van de voorbereiding en ontwikkeling van de nieuwe bezoekersontvangst in Almere, die tweede helft 2026 geopend zal worden. Het Flevo-landschap zal dit doen in nauwe samenwerking met een horecapartner.</p>
Ontwikkeling Schokland	<p>Projecten</p> <p>Het Flevo-landschap werkt nauw samen met het Cultuurbedrijf. Na de gezamenlijke ontwikkeling van het project Beleef Wereld Erfgoed Schokland (afronding in 2024), zetten we de samenwerking voort rondom het Wereld Erfgoed Schokland. We werken aan een plan voor een gezamenlijke bezoekersontvangst op Schokland.</p>
Visie Natuurpark	<p>Projecten</p> <p>Begin 2025 maken we de meerjarenstrategie voor Natuurpark Lelystad af en vertalen deze visie in een plan van aanpak.</p>
Uitvoeringsprogramma Natuur Flevoland (SPUK/SKNL)	<p>Projecten</p> <p>Het laatste project uit het SPUK 1 programma betreft de verbeteringen in de ecologische natte verbinding in Pampushout: de ecozone Pampus. Een deel van de ingrepen wordt in 2025 uitgevoerd.</p>

5. Samenwerking en Draagvlak

Om ons werk goed te kunnen doen en onze ambities waar te kunnen maken, zijn samenwerking en draagvlak cruciaal. Zeker omdat we verder kijken dan onze eigen natuurgebieden. We behartigen ook de belangen van Flevo-landschap in het bijzonder en daarmee van natuur - landschap - cultuurhistorie in Flevoland in het algemeen. Indien nodig ondernemen we actie en werken we mee aan beleid en ontwikkelingen van derden.

Als organisatie worden we vaak uitgenodigd om onze expertise in te zetten. Dat doen

we graag. Tegelijkertijd is onze eigen capaciteit beperkt en kunnen we die extra inzet alleen leveren als daar ook financiering onder ligt.

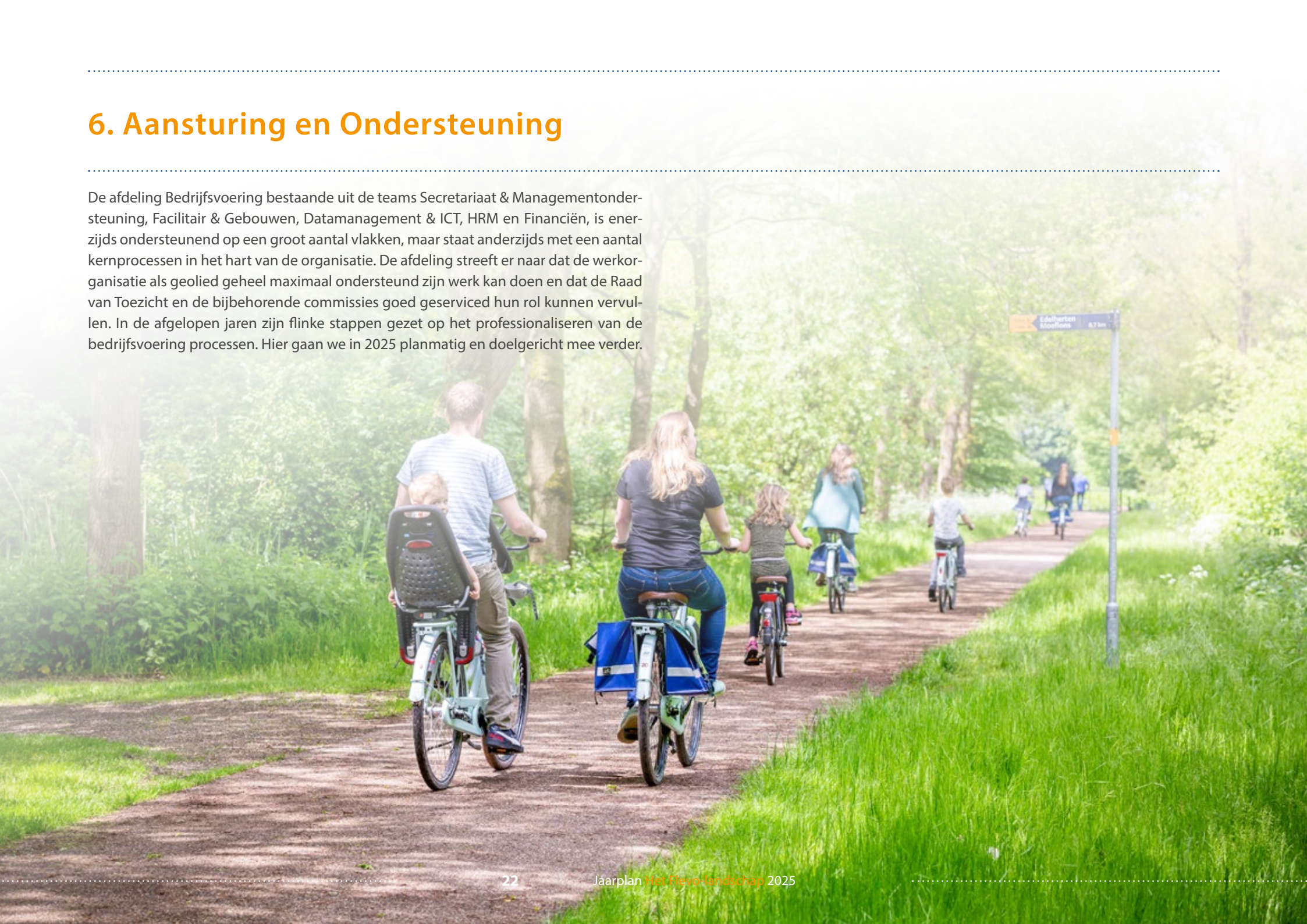
Omdat samenwerking en draagvlak zo belangrijk zijn, heeft Het Flevo-landschap een actieve relatie met de inwoners van Flevoland, het bedrijfsleven, de overheden en andere organisaties in de provincie en daarbuiten. Voor het onderhouden van het contact met 'de buitenwereld' dragen we in corporate uitingen uit wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten.

Prestatie 2025:	Activiteiten en resultaten
Overheden en Groene Organisaties	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Flevo-landschap is actief in het 'groene' netwerk van Flevoland. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Uiteraard vindt ook met de collega-natuurbeheerders en de andere groene organisaties afstemming en samenwerking plaats. • Het Flevo-landschap werkt nadrukkelijk samen in de volgende verbanden: <ul style="list-style-type: none"> - Schokland Unesco Werelderfgoed - LandschappenNL - Nationaal Park Nieuw Land • Het Flevo-landschap volgt de ontwikkeling van ruimtelijke plannen binnen Flevoland op de voet, waarbij de belangen van natuur, landschap en cultuurhistorie centraal staan.
Particulieren en Bedrijfsleven	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onze 12.500 begunstigers houden we op de hoogte en betrokken door de inzet van verschillende communicatiemiddelen, zoals ons magazine dat mensen drie keer per jaar ontvangen en de digitale nieuwsbrief. Aan het einde van elk jaar sturen we een bedankvideo aan onze begunstigers, om mensen te laten zien wat SFL gerealiseerd heeft mede dankzij hun steun. Ook in ons magazine zal natuurlijk de nodige aandacht besteed worden aan wat we gedaan hebben en wat onze plannen zijn voor het komende jaar. • Onze particuliere fondsenwerving zetten we ook in 2025 voort: we ontwikkelen campagnes om nieuwe begunstigers te werven en om de bijdrage van huidige begunstigers te verhogen. We zetten ook de nodige leadwervingsacties in, want warme contacten zijn belangrijk om mensen uiteindelijk bereid te krijgen begunstiger te worden. Ook zullen we een campagne opzetten die zich richt op nalatenschappen. Dit is voortzetting van de huidige koers. We weten dat een lange adem nodig is om meer uit nalatenschappen te halen. • We onderhouden het contact met huidige zakelijke vrienden en optimaliseren samenwerkingen waar mogelijkheden liggen. We zijn ons bewust dat relaties bouwen tijd kost en dat je niet 'zomaar' nieuwe sponsors vindt. Om die reden willen we warme contacten uitnodigen tijdens een event, om te laten zien wie we zijn en waar we voor staan. Daar waar warme contacten een samenwerking willen aangaan, zullen we de kans grijpen. <p>Project</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2025 bestaat het Natuurpark 50 jaar. We zullen hier volop aandacht aan besteden. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van een boek over 50 jaar Natuurpark zijn reeds gestart. Dit boek willen we ook fondsenwervend inzetten.
Corporate Communicatie	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • We vinden het belangrijk uit te dragen wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten. • De middelen die we hierbij actief inzetten zijn drie keer per jaar het Flevo-landschap magazine, onze website, de digitale nieuwsbrief die tweewekelijks wordt verstuurd, social media, borden in onze gebieden en foldermateriaal. • Een andere belangrijke rol die we invullen vanuit corporate communicatie is de rol van informatieloket & vraagbaak. Diverse media weten ons goed te vinden als ze meer informatie willen over ontwikkelingen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie. Hier helpen we externe partijen graag mee, omdat we graag onze kennis en expertise delen met anderen en hiermee bijdragen aan een betere zichtbaarheid van Het Flevo-landschap..

6. Aansturing en Ondersteuning

De afdeling Bedrijfsvoering bestaande uit de teams Secretariaat & Managementondersteuning, Facilitair & Gebouwen, Datamanagement & ICT, HRM en Financiën, is enerzijds ondersteunend op een groot aantal vlakken, maar staat anderzijds met een aantal kernprocessen in het hart van de organisatie. De afdeling streeft er naar dat de werkor- ganisatie als geolied geheel maximaal ondersteund zijn werk kan doen en dat de Raad van Toezicht en de bijbehorende commissies goed geserved hun rol kunnen vervul- len. In de afgelopen jaren zijn flinke stappen gezet op het professionaliseren van de bedrijfsvoering processen. Hier gaan we in 2025 planmatig en doelgericht mee verder.

Prestatie 2025:	Activiteiten en resultaten
Directievoering en Governance	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onder leiding van de directeur is het MT verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de organisatie. In 2025 hebben we aandacht voor de (door) ontwikkeling van het functioneren van het MT als team. • We maken een duidelijkere koppeling tussen doelstellingen, de hierbij behorende strategieën en activiteiten en de prioritering/toekenning van middelen. Met behulp van een nog te ontwikkelen dashboard sturen we op de voortgang. • We ontwikkelen strategieën die de organisatie financieel toekomstbestendig maken en houden. • De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en op de organisatie als geheel. De RvT is op volledige sterkte en er is een rooster van aftreden van toepassing. Binnen de RvT zijn drie commissies actief: de Audit Commissie, de Kwaliteitscommissie en de Remuneratiecommissie. De RvT is daarnaast een belangrijke sparringpartner voor de directeur bestuurder.
Bedrijfsvoering	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • We ontwikkelen een meerjarenonderhoudsplan met begroting voor het gebouwenbeheer. • Veiligheid en een juiste omgang bij calamiteiten vraagt om een goede BHV organisatie. Deze zetten we in 2025 stevig neer en we organiseren een aantal bijpassende calamiteiten oefeningen. Daarnaast wordt de RI&E in 2025 geactualiseerd. • De financiële boekhouding wordt opnieuw ontworpen en ingericht. Dat maakt het mogelijk om real time inzicht te hebben in de financiële voortgang. Door middel van management rapportages en kwartaalgesprekken sturen we op de voortgang en verhogen we het financieel bewustzijn van de budgethouders. • De administratieve processen zijn in beeld en staan beschreven. In 2025 onderzoeken we welke processen geautomatiseerd kunnen worden. Het streven is om handmatig te doen wat moet, maar geautomatiseerd waar het kan. • Een organisatie die klaar is voor de toekomst wordt ondersteund door een actueel HRM-beleid. In 2025 stellen we een strategisch HRM-beleid op, vindt er een onderhoudsronde van de functieprofielen plaats en wordt een personeelshandboek opgesteld. • Nu de personele bezetting op orde is, ontwikkelen we in 2025 een afdelingsplan waarmee we de afdeling efficiënt en toekomstbestendig inrichten. • We verdiepen het partnerschap met de provincie Flevoland, hetgeen in 2025 resulteert in een nieuwe aanvraag voor de partnerbijdrage.

Colofon

Fotografie

Stuart Andrews (p. 4)

Ernst Dirksen (p. 1, 8, 15, 16, 18)

Dreamstime (p. 11)

Maarten Feenstra (p. 2, 4 inzet, 12)

Jasper Pluim (p. 22)

Shutterstock (p. 13)

J. Thijssen (p. 15)

Fotostudio Wierd (p. 20)

Jeroen van Wijk (p. 9, 10, 24)

Redactie

Het Flevo-landschap

Coördinatie

Tim Beldman (Bureau Beldman)

Vormgeving

Twirre ontwerpt

Natuur dichtbij

HET FLEVO
LANDSCHAP

www.flevo-landschap.nl